

ACTUALIZAT APRILIE 2021

PRINCIPALII INDICATORI (2020)

Populația : 2 640 438 (Biroul Național de Statistică - BNS)
PIB : 11,5 Mds de \$ (FMI)
PIB per capita : 4 640 \$ (FMI)
Rata de creștere : -7,5% (FMI)
Rata inflației : 3,8% (FMI)
Exporturi spre Franța : 29,8 milioane de \$ (BNS)
Importuri franceze : 119,14 milioane de \$ (BNS)
Poziția Franței : al 9^{ea} furnizor – al 15^a client (BNS) – al 4^{ea} investitor străin (Banca Națională a Moldovei)
Doing Business 2020 : poziția 48/190 țări

PREZENTAREA ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Situată între România și Ucraina, Republica Moldova are o situație geografică privilegiată la porțile Uniunii Europene. Resursele umane sunt calificate și la cost atractiv. Bilingvi română-rusă, moldovenii numeroși vorbesc deasemenea franceza și engleza. Țara este cea mai francofonă din Europa centrală și orientală.

Afirmându-și dorința de deschidere comercială și apropiere europeană, țara a semnat un acord de asociere în 2014, creând o zonă de liber schimb completă și profundă cu UE. Acest acord este însoțit de plata ajutorului către țară pentru implementarea reformelor. Întărind asocierea politică și integrarea economică, acordul a deschis perspective pentru țară și pentru investitorii străini. A permis o dezvoltare puternică a comerțului cu UE, care a devenit clientul și furnizorul principal al țării.

Economia Moldovei se bazează în principal pe companii mici și mijlocii de prelucrare și servicii (comerț și distribuție, textile, agroalimentare, IT etc.) și pe agricultură.

Țara are multe avantaje pentru companiile care doresc să se stabilească aici, precum impozitarea favorabilă. Franța este la moment al patrulea investitor străin din țară.

Odată cu alegerea Maiei SANDU în funcția de Președinte a Republicii Moldova, relațiile bilaterale cu Franța cunosc o revigorare. Primind-o în Franța în februarie 2021, Președintele Republicii, Emmanuel MACRON, a anunțat o aprofundare a cooperării între cele două țări, în special în domeniul economic și al dezvoltării, cu anunțul unei posibile implicări a AFD în Republica Moldova.

TENDINȚELE ECONOMIEI

Criza sanitară a lovit puternic economia moldovenească care a început să încetinească după 4 ani de creștere. PIB-ul Republicii Moldova a scăzut astfel cu 7,5% în 2020, afectat de reducerea consumului gospodăriilor, de reducerea activității comerciale și industriale și, în cele din urmă, de seceta severă care a afectat agricultura.

Ocuparea forței de muncă a scăzut la cel mai jos nivel din ultimii cinci ani.

Dacă, în a doua jumătate a anului, economia a început treptat să-și revină, majoritatea indicatorilor pe termen scurt rămân negativi chiar dacă FMI prevede o revigorare a creșterii în 2021 estimată la 4,5%.

Cu prețuri mai mici la petrol și cerere internă mai mică, inflația a încetinit semnificativ în 2020 pentru a se stabili la 3,8%.

În timp ce exporturile au scăzut cu 7,4%, la fel ca și remitențele din străinătate (-4,6%), scăderea mai mare a importurilor (-16,4%) a permis totuși o îmbunătățire a deficitului de cont curent, care s-a situat la 4,4% din PIB, sau de 2,5 ori mai puțin decât în 2019.

Finanțată în principal prin instrumente de datorie publică externă, datoria a atins 65% din PIB în septembrie 2020, sau cu 3 puncte mai mult decât în 2019. Totuși, în același timp, rezervele valutare ale țării au atins un nivel record de peste 15 ani, la 3,5 miliarde de dolari.

Pe plan fiscal și pe măsură ce economia s-a scufundat în recesiune, situația s-a deteriorat. La sfârșitul lunii octombrie, veniturile, alimentate în principal de TVA la import și de impozitul pe profit, au scăzut cu 1,7%. În același timp, cheltuielile publice au crescut odată cu introducerea de către autorități a măsurilor de atenuare a consecințelor crizei de sănătate, dar și cu creșterea anumitor cheltuieli sociale anunțate în perioada preelectorală. Aceste noi cheltuieli au fost făcute în detrimentul investițiilor publice, care s-au contractat cu mai mult de 4%. Această situație a dus la o deteriorare a deficitului bugetar, care se ridică acum la 4,5% din PIB.

Pe termen scurt și mediu, perspectivele Moldovei sunt incerte și ar trebui să aibă consecințe atât pentru gospodăria, cât și pentru întreprinderi. Majoritatea activităților de investiții au fost amânate sau anulate. Se așteaptă că scăderea cererii globale, combinată cu seceta recentă, va continua să încetinească exporturile și să afecteze majoritatea sectoarelor economiei. De asemenea, se așteaptă ca importurile, penalizate de consumul anemic, să scadă în continuare.

Cu toate acestea, experții se așteaptă, împreună cu punerea în aplicare a politicii privind vaccinurile, reluarea transferurilor din străinătate, creșterea transferurilor sociale și adaptarea orientărilor monetare, revenirea încrederii consumatorilor și a afacerilor. Creșterea moldovenească ar putea astfel să revină puternic în 2021, în ordinea de 3,8 la 4,5%, cifre însă sub potențialul economiei moldovenești. Se așteaptă ca economia moldovenească să revină la nivelul său din 2019 în 2022. Sectorul agricol se așteaptă să revină puternic din performanțele sale slabe din 2020 și toate sectoarele economiei vor fi afectate de această redresare. Se preconizează că deficitul de cont curent va continua să se restrângă în 2020, înainte de a se lărgi din nou odată cu redresarea economică. La fel, inflația va rămâne sub obiectivul de 5% în 2021, dar ar putea accelera odată cu redresarea.

Se așteaptă ca deficitele bugetare să crească în continuare, la fel ca și datoria externă. Cu toate acestea, acest lucru va rămâne scăzut în comparație cu standardele internaționale.

Prin urmare, perspectivele Moldovei rămân supuse incertitudinilor și unei redresări fragile, care se bazează și pe capacitatea autorităților de a promova reformele structurale pe termen lung, implementând în același timp măsuri de sprijinire a redresării pe termen mediu.

Recentele alegeri pentru președinția Republicii Moldova a Maiei SANDU și organizarea alegerilor parlamentare anticipate ar putea permite țării să recâștige în cele din urmă stabilitatea politică favorabilă implementării reformelor așteptate de partenerii internaționali ai țării și de investitori.

SCHIMBURILE COMERCIALE FRANCO-MOLDAVE

Relațiile comerciale dintre Franța și Moldova sunt stabile și durabile, dar rămân în continuare prea modeste în ciuda oportunităților existente, mai ales de la punerea în aplicare a Acordului de asociere UE-Moldova și a componentei sale de liber schimb. Mărimea pieței locale încetinește în continuare interesul companiilor noastre exportatoare, chiar dacă cererea internă a Moldovei ar putea reveni puternic, comerțul nostru exterior încearcă, de asemenea, să se relanseze pe noi piețe și, în cele din urmă, produsele franceze au o imagine foarte pozitivă în Moldova.

Din 2016, relațiile comerciale cu Uniunea Europeană au cunoscut o creștere puternică. UE a devenit principalul client și furnizor al țării, Franța poziționându-se în 2020 ca al 9-lea furnizor și al 15-lea client cu o balanță comercială foarte pozitivă.

Dacă importurile franceze sunt alcătuite în principal din produse agricole și produse textile, exporturile noastre acordă un loc important bunurilor de capital, în special electrice și auto. Urmează produse textile și echipamente agricole, în special în sectorul viticol. Într-o țară în care consumul rămâne principalul motor al creșterii, marjele de creștere sunt semnificative, iar companiile noastre ar beneficia de a fi mai interesați de piața moldovenească, bazându-se în special pe prezența noastră puternică în România și Ucraina învecinate.

Republica Moldova a semnat acorduri de liber schimb cu 43 de țări reprezentând o piață de peste 880 milioane de locuitori - cele ale UE, CSI (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Uzbekistan), Turcia, Macedonia, Albania, Serbia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Georgia și Ucraina - precum și mai multe acorduri comerciale preferențiale cu țările dezvoltate - Statele Unite, Japonia sau chiar Canada - afișează o dorință puternică de deschidere comercială și constituie o platformă de schimburi prin care companiile noastre s-ar putea baza pentru a aborda piețe noi.

O PREZENȚĂ FRANCEZĂ PUTERNICĂ ȘI ORGANIZATĂ

CCI FRANȚA MOLDOVA, Ambasada Franței și diferitele sale servicii (Servicii economice la Kiev, Serviciul financiar regional la Moscova, atașatul vamal la Belgrad și Business France) lucrează activ pentru dezvoltarea comerțului și investițiilor franceze în țară.

Franța este una dintre primele țări care a investit în Moldova la sfârșitul anilor 1990, în primul rând din cauza locului încă important al francfoniei din țară.

Investițiile franceze beneficiază de un acord reciproc de protecție a investițiilor semnat la 8 septembrie 1997 și intrat în vigoare la 3 noiembrie 1999.

Grupate în cea mai mare parte în cadrul CCI FRANȚA MOLDOVA, investițiile franceze în Moldova sunt semnificative. Ele ajută la structurarea economiei locale și rămân un factor de atractivitate pentru țară. Acestea sunt structurate, cu vizibilitate ridicată și creatori de locuri de muncă.

Comaniile noastre, filialele grupurilor mari sau IMM-urile sunt prezente în sectoare diversificate: telecomunicații, tehnologii noi - datorită impozitării favorabile și calității infrastructurilor de rețea -, BPO, agroalimentare și agricultură, comercializare de echipamente sau bunuri pentru agroalimentare sectorul agricol, industria construcțiilor sau furnizorii de echipamente electrice și auto, construcții civile și infrastructură, energii regenerabile, servicii, hoteluri, comercializarea produselor farmaceutice etc.

Franța este astăzi al patrulea investitor străin din țară, în spatele Ciprului, Olandei și României, această poziție probabil nu reflectă pe deplin realitatea ponderii investițiilor franceze în țară, importanța așa-numitelor investiții "offshore" având o influență substanțială asupra clasamentului ISD.

Începerea negocierilor pentru semnarea unui nou tratat fiscal între Franța și Moldova ar trebui să permită, pe lângă evitarea riscurilor dublei impuneri, să clarifice parțial originea investițiilor franceze care nu sunt marcate astăzi ca atare. Această semnare ar trebui, de asemenea, să încurajeze sosirea de noi investitori francezi în țară.

În cele din urmă, renașterea cooperării bilaterale dintre Franța și Moldova, anunțată în timpul recente vizite în Franța de către noul președinte al Republicii Moldova, ar putea fi reflectată, cu stabilizarea situației politice și voința afirmată de către autorități de a efectua reforme, printr-un mandat acordat grupului Agence Française de Développement (AFD, Proparco și Expertise France) pentru a sprijini proiectele de dezvoltare din țară. Acesta ar fi un semn pozitiv pentru interesul noilor investitori francezi în Moldova.

SECTOARELE CHEIE

Oportunitățile de investiții și dezvoltarea noilor relații comerciale se referă la aproape toate sectoarele economice. Acestea sunt facilitate de un sistem de sprijin economic local structurat în jurul CCI FRANȚA MOLDOVA și al Ambasadei Franței.

Donatorii internaționali susțin și finanțează, de asemenea, numeroase programe în domeniul construcției, întreținerii sau reabilitării infrastructurii majore, energiei și dezvoltării durabile și îmbunătățirii ofertei de servicii de bază către populație. Această finanțare oferă multe oportunități companiilor franceze.

INFRASTRUCTURĂ, DEZVOLTARE DURABILĂ ȘI GESTIONAREA SERVICIILOR DE BAZĂ POPULAȚIEI

Moldova este o țară emergentă, independentă din 1991, care încearcă să satisfacă treptat, cu sprijinul comunității internaționale, nevoi semnificative în ceea ce privește echipamentul de bază și infrastructura (drumuri și căi de comunicații, apă și canalizare, irigații, gestionarea deșeurilor, urban dezvoltare, echipamente și transport, managementul și eficiența energiei, energii regenerabile, dezvoltare durabilă, infrastructură de sănătate, educație etc.). Există multe oportunități în aceste domenii în care expertiza franceză este recunoscută.

Fie că este vorba de un răspuns la cererile de oferte internaționale sau locale, investițiile care urmează să fie făcute în cadrul parteneriatelor public-privat, gestionarea delegată a serviciilor către populație, perspectivele apar în mod regulat sau pot fi susținute și apărate de CCI FRANȚA MOLDOVA.

Nevoile sunt mari. Finanțarea există. Proiectele întârzie adesea să apară din lipsă de expertiză locală suficientă.

COMERȚ CU AMĂNUNTUL, DISTRIBUȚIE MARE ȘI DISTRIBUȚIE SPECIALIZATĂ

Creșterea economiei moldovenești a fost susținută în mare măsură în ultimii ani de consum, determinat de transferuri mari din străinătate.

Odată cu creșterea treptată a nivelului de trai, populația moldovenească aspiră astăzi să poată accesa o nouă ofertă de bunuri de consum și echipamente de calitate și standarde europene sau occidentale.

Există, așadar, un potențial de dezvoltare a comercializării produselor franceze, atât prin intermediul rețelelor de distribuție locale, cât și prin dezvoltarea de noi mărci de distribuție (distribuție în masă sau cu amănuntul), în investiții directe, ca parte a asocierilor în participare sau francizelor.

Toate sectoarele sunt vizate: articole sportive și de agrement, textile, produse alimentare, bricolaj, echipamente și decorațiuni pentru casă, farmacie și parafarmacie etc.

AGRICULTURĂ ȘI INDUSTRII AGRO-ALIMENTARE

Recunoscută pentru bogăția solurilor sale, Moldova este o țară în care agricultura, viticultura și industria agroalimentară au încă o pondere semnificativă în PIB.

În ciuda investițiilor semnificative, sectorul trebuie să continue să se modernizeze. Mărimea mică a fermelor, precum și dificultatea pentru investitorii străini de a achiziționa terenuri sunt obstacole în calea exploatării potențialului sectorului.

Cu toate acestea, există multe oportunități de comercializare a echipamentelor și mașinilor agricole, semințelor, soluțiilor biologice și tehnologice pentru a crește randamentele și calitatea și echipamentele pentru industria alimentară.

Sectorul zootehnic rămâne de dezvoltat.

Producția de vin, fructe și legume moldovenești, cereale, sfeclă, floarea-soarelui, nuci, miere, tutun, uleiuri esențiale etc. sunt exportate pe scară largă.

ACTIVITĂȚI DE SERVICII ȘI SECTOR IT

Numeroase activități de BPO - centre de apel, servicii IT și asistență tehnică la distanță, operațiuni financiare și contabile, arhitectură, proiectare și inginerie, procese de back office - sunt stabilite în țară, bazându-se pe calificările moldovenilor, în special cunoștințele lor lingvistice, și la costuri moderate de funcționare și resurse umane.

În domeniul IT, bazându-se pe infrastructuri de rețea și internet de calitate, autoritățile moldovenești urmăresc o politică extrem de activă de atragere a companiilor străine din sector, în special prin creșterea avantajelor fiscale (IT Park). Cu toate acestea, lipsa resurselor umane calificate din sector și concurența puternică dintre jucătorii deja prezenți pot pune anumite dificultăți pentru cei interesați de țară, atunci când vine vorba de luarea în considerare a unei instituții majore. Cu toate acestea, este posibilă abordarea țării prin intermediul actorilor prezenți, inclusiv a mai multor companii franceze.

Țara oferă, de asemenea, oportunități în industria hotelieră, turism ecologic sau turism medical, educație și servicii personale. Sectorul asigurărilor poate oferi, de asemenea, oportunități, în special în domeniul asigurărilor de afaceri.

SUBCONTRACTAREA INDUSTRIALA

Cu o resursă umană calificată și la un cost foarte moderat, având o locație geografică foarte favorabilă la porțile Uniunii Europene, cu un sistem fiscal atractiv și oferind posibilitățile de înființare în zone libere, Republica Moldova a atras, în ultimii ani, multe industrii de subcontractare, în special în sectorul componentelor electrice pentru industria auto.

Aceasta reprezintă un interes clar pentru investitorii care doresc să-și mute producția din Asia pentru a se apropia de piața europeană, a-și scurta circuitele de producție și a-și asigura aprovizionarea.

Moldova este, de asemenea, o țară a industriei textile. Țara oferă astfel oportunități în domeniul subcontractării textile, în special pentru reprovizionare sau textile de înaltă calitate. Multe mărci cunoscute își au acum colecțiile făcute în Moldova de companii locale.

SFATURI PENTRU INTREPRINDERILE CARE SE INTERESEAZA DE REPUBLICA MOLDOVA

Sfatul 1

Nu veniți în Moldova cu prejudecăți. Țara surprinde adesea pozitiv vizitatorii de afaceri.

Sfatul 2

Evitați abordările directe. Cea mai sigură modalitate de abordare a țării este de a contacta CCI FRANȚA MOLDOVA care vă va oferi informații sau vă va direcționa către contacte competente și de încredere.

Sfatul 3

În ciuda reformelor întreprinse, Moldova este încă o țară supusă birocrăției excesive, care uneori generează corupție. Este important să evitați cedarea pentru a ușura procedurile, deoarece o cerere duce adesea la alta. Aceste acte sau tentative ar trebui apoi raportate către CCI FRANȚA MOLDOVA sau Ambasadei Franței, astfel încât să poată fi luate măsuri cu autoritățile pentru a pune capăt acestora. CCI FRANȚA MOLDOVA vă va facilita procedurile comerciale sau de stabilire cu o serie de servicii și sfaturi adaptate nevoilor dumneavoastră.

Sfatul 4

Cu toate că Moldova a intrat într-o economie de piață, este încă o țară emergentă în care rămân „lobby-uri”. Concurența dintre jucătorii de pe piață poate fi uneori distorsionată. CCI FRANȚA MOLDOVA ridică preocupările investitorilor străini la Ambasadă, autorități sau instituții internaționale pentru a vă permite să abordați țara cu încredere.

Sfatul 5

Regiunea Transnistriei are o tradiție și un potențial industrial important. Cu toate acestea, această regiune se află într-o situație specială care ar trebui să încurajeze o abordare prudentă. CCI FRANȚA MOLDOVA are contacte privilegiate și interlocutori la fața locului.

CCI FRANȚA-MOLDOVA

Creată în 2008, a devenit o Cameră de Comerț și Industrie Franceză Internațională (CCIFI) în 2010, membră a CCI France International.

Obiectivele sale sunt de a uni, anima, informa, promova și ajuta comunitatea de afaceri franceză - și mai larg vorbitoare de limbă franceză - prezentă în țară. De asemenea, susține dezvoltarea investițiilor și a schimburilor economice și comerciale între Franța și Moldova. Promovează sosirea și primirea de noi companii franceze pe piața moldovenească oferindu-le informații, prospecții și servicii de asistență, dar și contacte cu companii, instituții și parteneri din rețeaua sa.

CCI FRANȚA MOLDOVA este ștabela instituțională a prezenței economice franceze în țară, o promovează și îi apără interesele în legătură strânsă cu Ambasada Franței, serviciile sale și alți actori instituționali internaționali prezenți în țară. Aceasta dispune de toate contactele utile cu autoritățile locale.

Contact :

CCI FRANȚA MOLDOVA :

str. Sfatul Țării 18

MD-2012 Chișinău – Republica Moldova

Tel : +373 (0) 22 23 32 98

@: contact@ccifm.md - Site: www.ccifm.md